

DEMENSPLAN 2020

KORTVERSJON
Et mer demensvennlig
samfunn

Høringsdokument

HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENTET

Innhold

●	Hva handler dette dokumentet om?	2
●	Hva er målet med Demensplan 2020?	5
●	Hvem er Demensplan 2020 for?	6
●	Utfordringer	10
●	Strategier og tiltak	12
	• Forebygging – det som er bra for hjertet er bra for hjernen	14
	• Diagnose til rett tid og tett oppfølging etter diagnose	15
	• Aktivitet, mestring og avlastning	16
	• Pasientforløp – systematisk oppfølging og tilpassede tjenestetilbud	17
	• Involvering og deltakelse	19
●	Spørsmål	20
●	Hvordan kan du gi din tilbakemelding?	22
●	Veien videre	23

Hva handler dette dokumentet om?

Dette er en kortversjon av høringsdokumentet for Demensplan 2020.

Høringsdokumentet for Demensplan 2020 er regjeringens forslag til tiltak for å bedre det kommunale helse- og omsorgstjenestetilbudet (heretter omtalt som tjenestetilbudet), til personer med demens og deres pårørende.

Høringsdokumentet er basert på innspill fra personer med demens, pårørende, frivillige, fagfolk og forskere.

Dette dokumentet forteller deg om:

- utfordringer i tjenestetilbudet til personer med demens og deres pårørende,
- forslag til hvordan utfordringene kan løses (strategier og tiltak),
- hvordan du kan fortelle oss hva du synes om forslagene til strategier og tiltak.

Høring

En høring er når regjeringen spør folk hva de mener om en spesifikk sak, som f.eks. en plan.

Målet med denne høringen er å få innspill til hvordan regjeringen kan utvikle gode tjenester for personer med demens og deres pårørende.

Du kan fortell oss hva du mener
pr e-post, brev eller pr telefon.
Innspillene dine må være hos
oss før høringen avsluttes

1. september 2015.

På side 22 forteller vi deg hvordan du kan gi oss innspill.

Hva er målet med Demensplan 2020?

Den endelige demensplanen skal bli regjeringens 5-års plan for å forbedre tjenestetilbudet til personer med demens og deres pårørende.

Målet med Demensplan 2020 er å skape et samfunn som tar vare på og integrerer personer med demens i fellesskapet.

For å nå disse målene vil regjeringen bidra til større åpenhet rundt demens. Kunnskapen om demens må økes. Regjeringen vil utvikle gode, fleksible og tilpassede tjenester til personer med demens og deres pårørende.

Alle som har demens skal bli møtt med forståelse og respekt. Personer med demens og deres pårørende må få støtte og veiledning. Tjenestetilbudet skal ta utgangspunkt i den enkeltes ønsker, interesser og vaner.

Hvem er Demensplan 2020 for?

Demensplan 2020 skal være et dokument for:

- kommunene til å forbedre sitt tjenestetilbud til personer med demens og deres pårørende,
- personer med demens og deres pårørende til å vite hva de kan forvente av tjenestetilbudet.

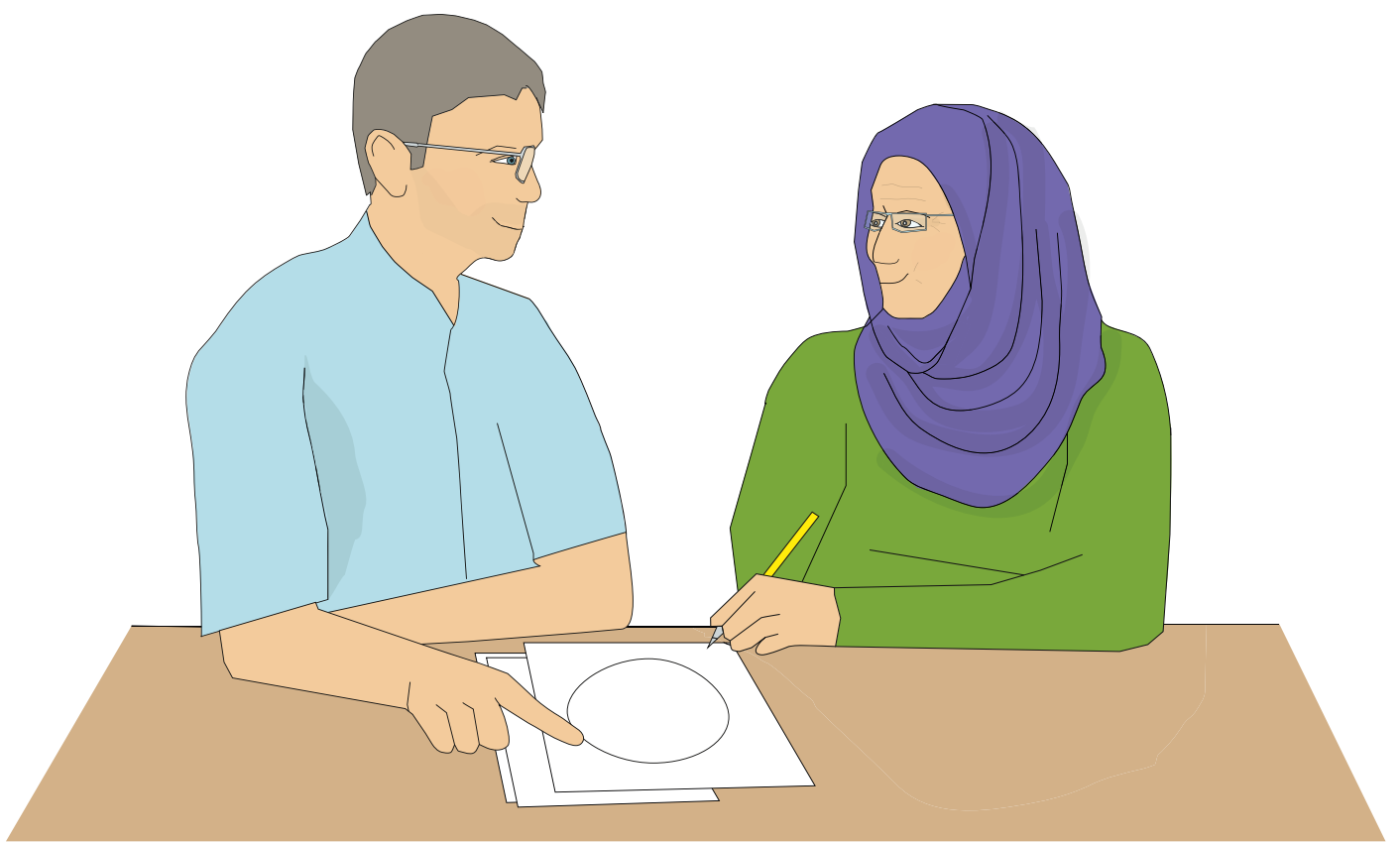
Hva er demens?

Forskjellige hjernesykdommer kan føre til demens. Demens kjennetegnes ved:

- kognitiv svikt, som svekker evnen til å erkjenne, oppfatte og tenke,
- endringer i følelser og personlighet,
- at det blir vanskelig å fungere i dagliglivet.

Demens arter seg ulikt fra person til person. Men felles for alle er at demens påvirker hele livssituasjonen både for de som er syke og deres pårørende.

Vil du vite mer om demens kan du gå inn på **www.aldringoghelse.no**

Utfordringer

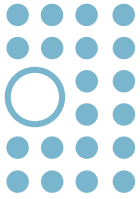
Det er mange eksempler på gode tjenester til personer med demens og deres pårørende, men det er også utfordringer og mangler i tjenestetilbudet.

Høringsdokumentet tar utgangspunkt i seks hovedutfordringer :

- det er lite oppmerksomhet på forebygging av risikofaktorer for å utvikle demens,
- det mangler kunnskap og kompetanse om demens i samfunnet, i tjenestene og blant pårørende og personer som selv har demens,
- mange får diagnose for sent og det er lite oppfølging etter at diagnosen er satt,
- det er manglende tilbud om aktivitet og for lite avlastning og støtte til pårørende,

- tjenestetilbudet er for dårlig tilpasset personer med demens,
- personer med demens og deres pårørende er for lite involvert i avgjørelser som angår dem.

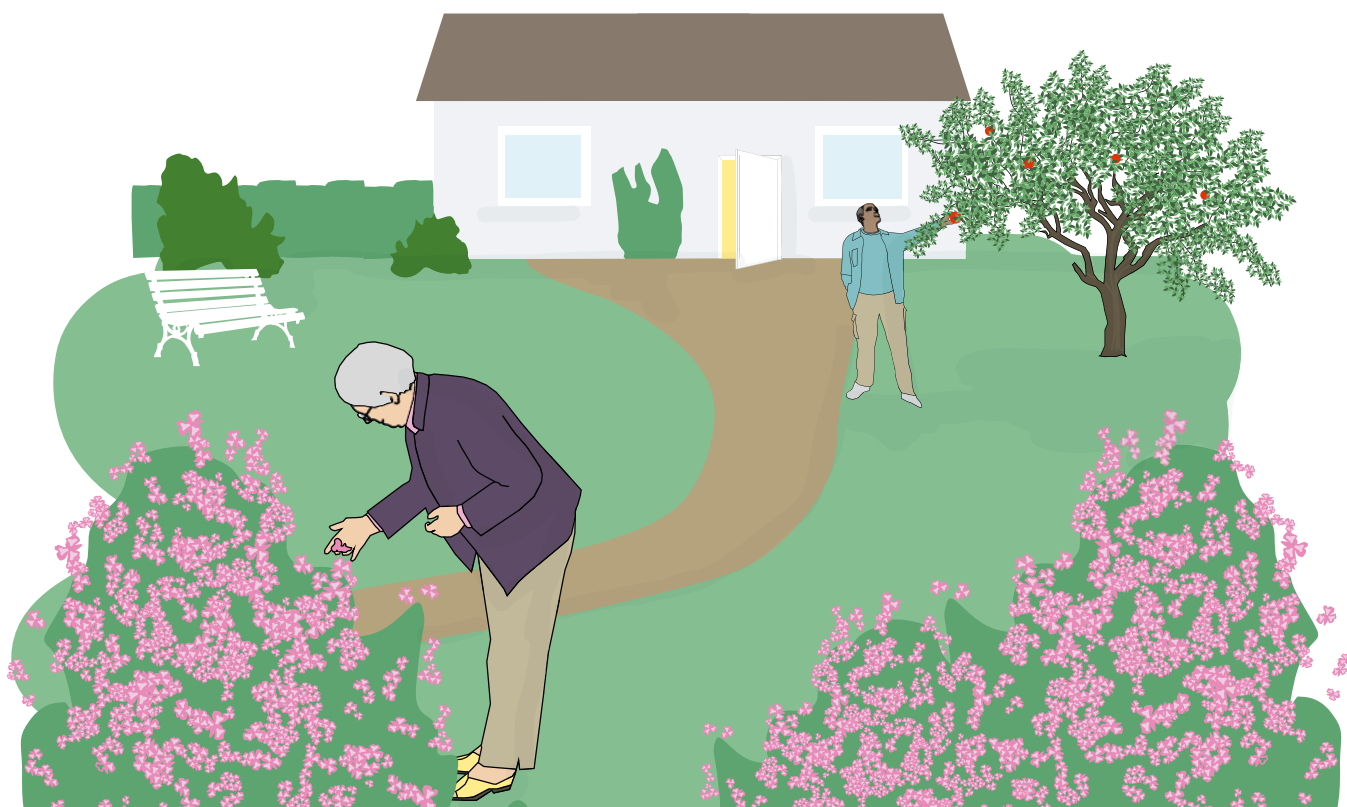
Strategier og tiltak

Strategiene og tiltakene i Demensplan 2020 skal bidra til å sette demensutfordringene på dagsorden og bedre tjenestetilbudet til personer med demens og deres pårørende.

Demensplan 2020 har fem strategier som skal bidra til å utvikle gode, fleksible og tilpassede tjenester:

- forebygging – det som er bra for hjertet er bra for hjernen,
- diagnose til rett tid og tett oppfølging etter diagnose,
- aktivitet, mestring og avlastning,
- pasientforløp med systematisk oppfølging og tilpassede tjenestetilbud,
- involvering og deltakelse.

På de neste sidene presenteres de mest sentrale forslagene til mål og tiltak.

Forebygging – det som er bra for hjertet er bra for hjernen

MÅL:

Legge til rette for gode levekår og en sunn livsstil.

Regjeringen vil derfor:

- Være pådriver for å redusere risikofaktorer knyttet til demens og andre kroniske ikke-smittsomme sykdommer.
- Legge til rette for forebyggende hjemmebesøk for eldre.
- Redusere antall hoftebrudd hos eldre generelt og personer med demens spesielt.

Diagnose til rett tid og tett oppfølging etter diagnose

MÅL:

Den enkelte bruker skal være sikret utredning og diagnostisering ved mistanke om demens og få god oppfølging etter diagnose.

Regjeringen vil derfor:

- Styrke kompetansen om utredning og diagnostisering hos ansatte i de kommunale helse- og omsorgstjenestene.
- Utvikle og prøve ut modeller for oppfølging av personer med demens etter at diagnosen er satt.
- Styrke det medisinske og helsefaglige tilbudet til personer med demens.
- Utvikle og implementere nasjonal faglig retningslinje om demens.

Aktivitet, mestring og avlastning

MÅL:

Personer med demens skal få muligheter til å leve et aktivt liv og pårørende skal gis støtte og avlastning.

Regjeringen vil derfor:

- Fremme forslag til endring av helse- og omsorgstjenesteloven som fastsetter en plikt for kommunene til å tilby et dagaktivitetstilbud til hjemmeboende personer med demens, gjeldene fra 1. januar 2020.
- Utvikle fleksible avlastningstiltak.
- Lage egne brukerskoler for personer som selv har demens og legge til rette for pårørendeskoler og samtalegrupper i hele landet.
- Styrke samarbeidet med frivillig sektor.

Pasientforløp – systematisk oppfølging og tilpassede tjenestetilbud

MÅL:

Personer med demens skal oppleve at de er sett og godt ivaretatt. Personer med demens skal ha tilrettelagte boforhold og omgivelser, og et tilpasset tjenestetilbud.

Regjeringen vil derfor:

- Gjennomføre en informasjonskampanje om demens og lage en opplæringspakke om demens for ulike samfunnssektorer.
- Gi ansatte som jobber med personer med demens opplæring i demens.
- Utvikle og ta i bruk miljøterapeutiske metoder og arbeidsformer i hele landet.
- Utvikle modeller for organisering av hjemmetjenestetilbudet for personer med demens.

- Heve kompetansen blant ansatte i møte med den samiske befolkningen og personer med minoritetsspråklig bakgrunn som utvikler demens.
- Bygge og modernisere sykehjem og omsorgsboliger, slik at de er tilpasset og tilrettelagt for personer med demens.
- Bedre tilbudet til personer med demens på slutten av livet.
- Styrke kunnskapsgrunnlaget for å utvikle gode tiltak og tjenester til personer med demens og deres pårørende gjennom forsknings- og utviklingsarbeid.

Involvering og deltakelse

MÅL:

Personer med demens og deres pårørende skal involveres i beslutninger som angår dem og ha innflytelse på utforming av eget tjenestetilbud.

Regjeringen vil derfor:

- Lage egne brukerskoler for personer som selv har demens.
- Utvikle verktøy for brukerinvolvering både på individ og systemnivå.
- Utvikle modeller for oppfølging etter diagnose ved å involvere personer med demens og deres pårørende.
- Utvikle kvalitetsindikatorer for helse- og omsorgssektoren basert på bruker- og pårørendeerfaringer.
- Etablere en nasjonal bruker- og pårørendeundersøkelse.

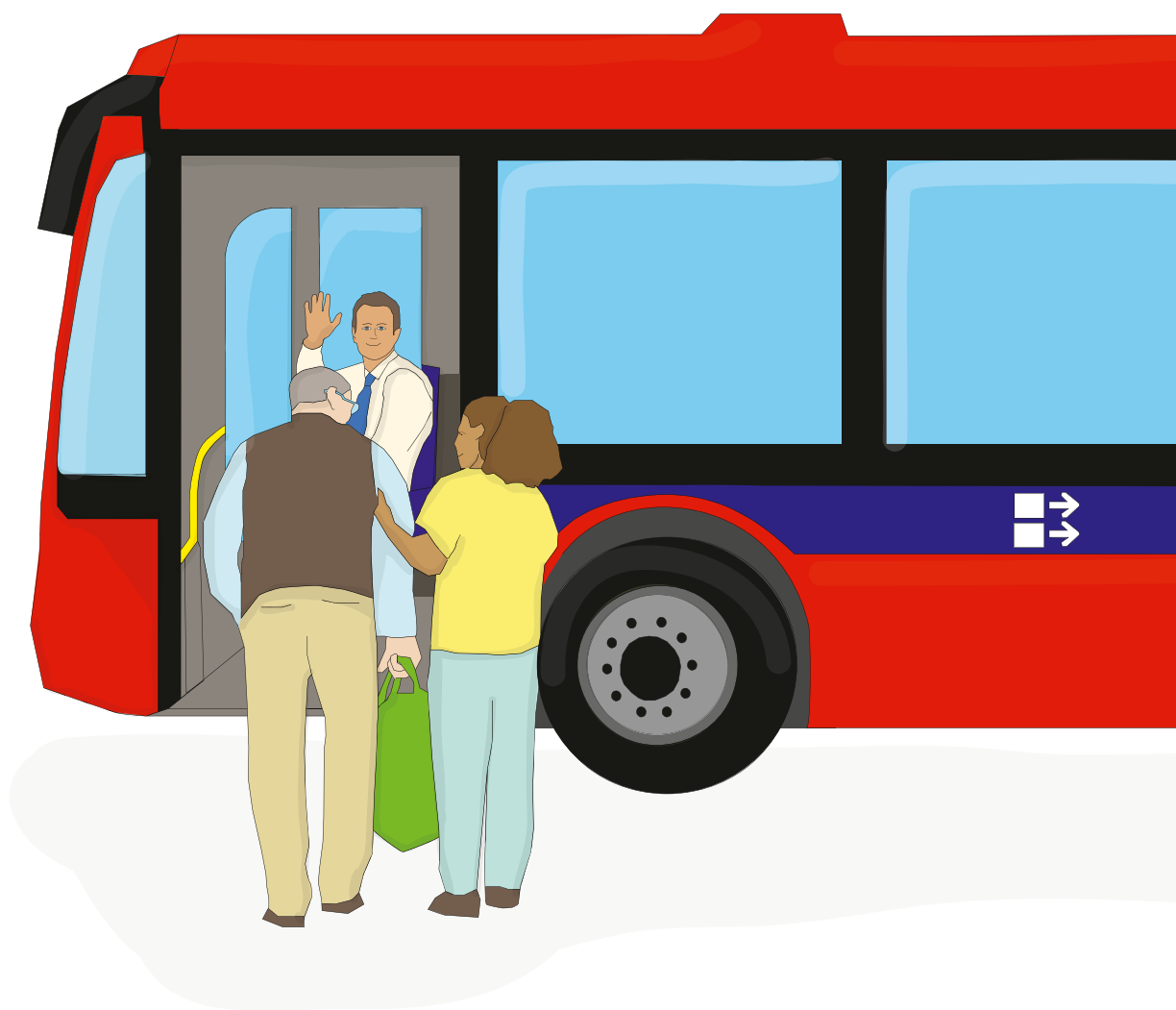

Spørsmål

Nå som du har fått presentert regjeringens forslag til Demensplan 2020, kan du gi dine tilbakemeldinger.

Under følger en liste med ulike spørsmål til hjelp i arbeidet med høringssvaret.

- Svarer strategiene og tiltakene regjeringen foreslår i dette høringsdokumentet til behovene som personer med demens og deres pårørende har?
- Er det noen problemer eller behov som er glemt?
- Hvordan ville du prioritert mellom de ulike strategiene og tiltakene? Hva mener du regjeringen bør jobbe med først?
- Har regjeringen foreslått de riktige tiltakene for å iverksette strategiene?
- Hva kan du eller din organisasjon bidra med for å nå målene som skisseres?

Hvordan kan du gi din tilbakemelding?

Du kan gi din tilbakemelding på Demensplan 2020 til Helse- og omsorgsdepartementet skriftlig:

- Brevpost til
**Helse- og omsorgsdepartementet,
postboks 8011 Dep, 0030 Oslo**
eller
- E-post til
demensplan@hod.dep.no

Du kan også ringe og si din mening til Nasjonalforeningen for folkehelsen sin Demenslinje på telefon **23 12 00 40**.

Nasjonalforeningen for folkehelsen vil notere ditt innspill og videresende det til Helse- og omsorgsdepartementet.

Fristen for innspill er
1. september 2015.

Veien videre

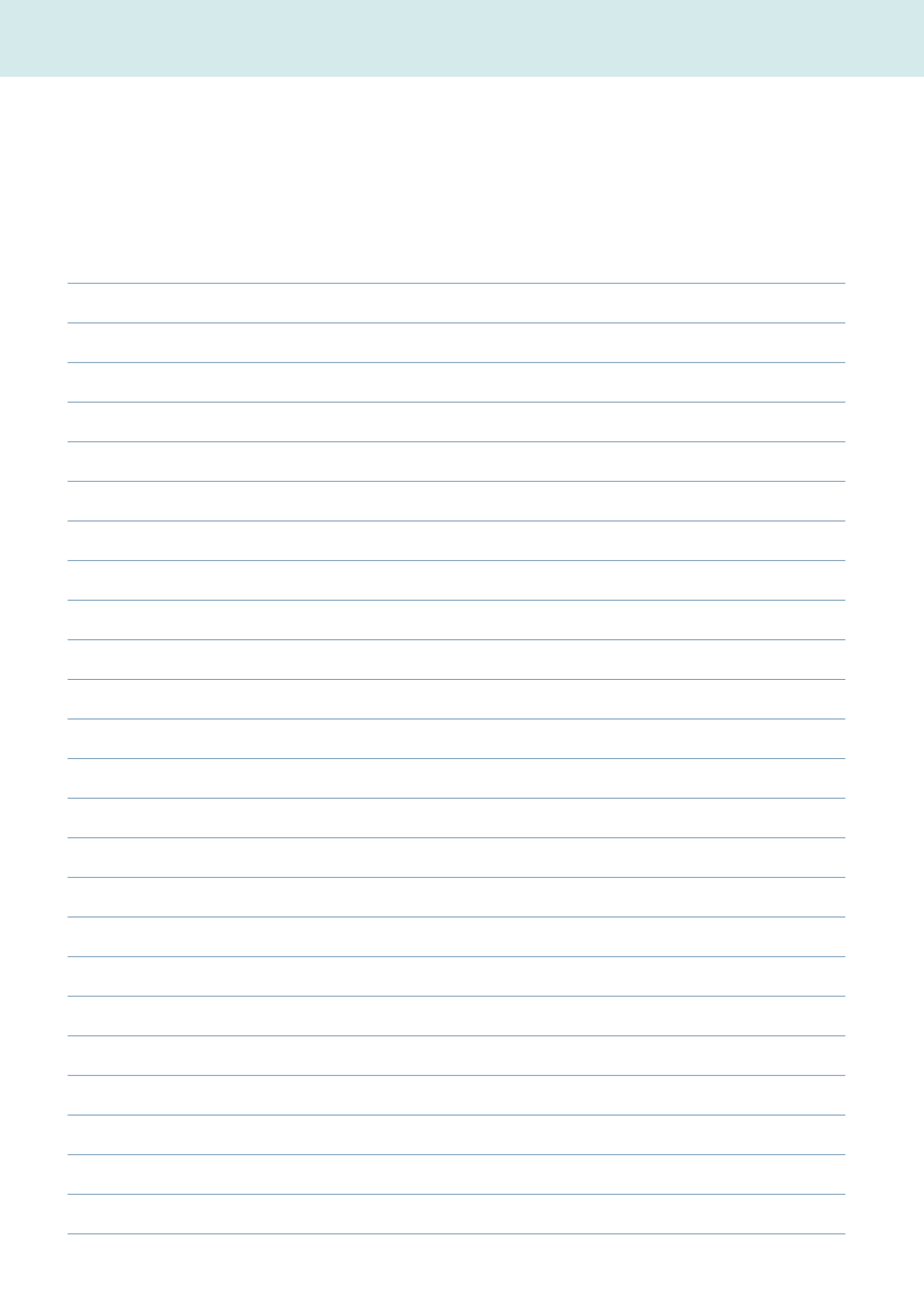
Alle innspill vil gjennomgås. Deretter vil regjeringen vurdere om det skal gjøres endringer og justeringer i forslaget til Demensplan 2020.

Den endelige planen vil legges frem høsten 2015.

Notater

[illegible]

Høringsdokument

Utgitt av: Helse- og omsorgsdepartementet

Offentlige institusjoner kan bestille flere eksemplarer fra:

Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon

Internett: www.publikasjoner.dep.no

E-post: publikasjonsbestilling@dss.dep.no

Telefon: 22 24 00 00

Publikasjonskode: I-1165

Design: Gjerholm Design AS

Illustrasjon: Anne Leela

Trykk: Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon

06/2015 - opplag 200